

RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 86 (märts 2017)

ÕMOSAIIKò Keila Kooli õpilaste töö

Igal linnul oma laul (Eesti vanasõna)

KOHTUME RAAMATU „APPI, ME MUUTUSIME KASSIDEKS " AUTORITEGA KOSTIVERE RAAMATUKOGUS

Üks tore kohtumine meie raamatukogus leidis aset jaanuari alguses. Kohtumine raamatu „Appi, me muutusime kassideks” autori ja illustraatoriga Kostivere Raamatukogus toimus 12. jaanuaril.

Mari Teede on kirjutanud ja Kadi Kurema joonistanud ühe vahva lasteraamatu, mille lugemine ei jookse ka täiskasvanuil mööda külgi alla.

Külli Lõpp

Kostivere Raamatukogu

VEERANDSADA AASTAT KOSE VALLA RAAMATUKOGUSID

Kose vald tähistas 16. jaanuaril 25. aastapäeva. Peale kultuurikeskuses peetud kontsert-aktust ja juubelipidu, toimus Kose Raamatukogus põneva fotonäituse „Mineviku radadel” avamine. Ülevaate Kose ja Kõue valla ajaloost fotodel andsid Marju Verk ja Sirje Saulep. Väljapanek on avatud veebruari lõpuni.

Kose Raamatukogu pani omalt poolt välja näituse „Veerandsada aastat valla raamatukogudes”, kus leidsid kajastust Kose valla raamatukogude tegemised aastatel 1993-2016. Ülevaate saab Kose, Kose-Uuemõisa, Oru, Ardu ja Habaja raamatukogu ajaloost. Eraldi on väljapanek Kose ja Kose-Uuemõisa raamatukogu üritustest fotodel. Lisaks on väljas raamatunäitused „Loetumad raamatud 25 aastat tagasi”, „Noorsookirjandus 25 aastat tagasi” ja lasteosakonnas „Neid raamatuid lugesid lapsed 25 aastat tagasi”. Näitustele on välja pandud raamatud, mis olid meie lugejate lemmikud 25 aastat tagasi.

Sirje Saulep ja Marju Verk

Mineviku radadel

Ingrid Kuusk

Kose Raamatukogu

18. JAANUARIL MÖÖDUS 135 AASTAT KIRJANIK ALAN ALEXANDER MILNE SÜNNIST

Harju Maakonnaraamatukogus olid külas Keila Ühisgümnaasiumi III klassi lapsed selle sündmuse äramärgimiseks. Lastega kohtus raamatukoguhoidja Ljuda, kes tutvustas Inglise kirjaniku elukäiku ja raamatu *Äkarupoeg Puhh* saamislugu, kuna kirjanikku tuntakse eelkõige selle raamatu kaudu.

Lapsed said õdusas nurgakeses slaidide vahendusel aimu kirjaniku kujunemisloost. Uudistamiseks olid ka Puhhiga seotud raamatud. Elevust pakkus Puhhi laulu kuulamine erinevates keeltes.

Milne oli juba lapsena unistanud kirjanikuks saamisest. Tema eeskujuks oli kirjaniku Wels, kes oli selles koolis õpetaja, kus Milne õppis.

Puhhi-raamatu kirjutamiseks sai kirjanik inspiratsiooni oma poja Cristopher Robini mängukarust, mille ta oli kinkinud 21. augustil 1921 pojale sünnipäevaks. Raamatu tegelasteks on Cristopher Robin, muidugi Puhh ja poja mänguloomade põhjal loodud tegelaskujud pörsas Notsu, eesel Iiah, Jänes, Öökull, kanguru Kängu oma poja Ruuga ja Tiiger. Tegevus kulgeb Saja Aakri metsas.

Cristopher Robini mänguasjad on säilitatud muuseumis New Yorgis. Ta ise oli kogu elu seotud raamatutega, pidades oma abikaasaga suurt raamatupoodi.

Toreda kohtumise lõpetas lustlik käbi-mäng võistkondadega. Oli karupoeg Puhhigi lemmiktegevus sõpradega mängida.

Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

KIRJANDUSKOHVIKU TEGEMISED JÜRI RAAMATUKOGUS

Alates 2016. aasta oktoobrist alustas Jüri raamatukogus lugemiskohvik. Meie raamatukogu lugeja ja kohalik elanik Kristel Anja-Palm käis meilt juba kevadel uurimas, kas raamatukogul on huvi korraldada lugemishuvilistele kokkusaamisi, kus võetaks ette mõne raamatu lugemine, et seda siis koos arutada ja muljeid vahetada.

Mõeldud-tehtud. Sügishooaja alguses saime kokku ja pidasime plaani, mida ette võtta. Eesmärgiks seadsime igaks kohtumiseks konkreetse teema, kirjaniku või raamatu tutvustamise ja valiku lihtsustamiseks otsustasime omalt poolt ka mõned soovitusel lugejatele välja pakkuda. Esimeseks teemaks valisime 2016. aasta teema *ÕMerekultuuriaasta* i näoga mere poole. Kokkusaamisel tutvustasime soovitude nimekirjas olnud kirjanikke ja nende teoseid. Kõik võisid kaasa muljetada või enda lugemiskogemusest rääkida.

Esimeses lugemiskohvikus loetud mereteemalised teosed.

Foto: Anu Keinaste

Võimalusel kutsume lugemiskohvikusse külalisteks kirjanikke või mõne muu eriala kaudu kirjandusega seotud inimesi. Novembrikuisel kokkusaamisel, kui teemaks oli ulme- ja fantaasiakirjandus, rõõmustasid lugejaid Urmas Alas ja Eve Laur i kirjanikud-tõlkijad meie enda kodukandist. Eve Laur on kirjutanud ajaloolise seiklusromani *ÕAloise* (2011) ning tõlkinud arvukalt erinevaid ulme-, laste- ja fantaasiakirjanduse raamatuid (nt TerryPratchett *ÕAibarahas*, John Green *ÕKatherine* küllus, SylvainNeuvel *ÕMagavad* hiiglased). Urmas Alas üllitas 1997. aastal poliitilise ulmeromani *ÕPlahvatus*. Samuti on ta tõlkinud mitmeid kirjandusteoseid, teiste seas Arthur C. Clarke'i 2061: kolmas odüsseia ja ColinDexter'i Viimane buss Woodstocki.

Ulme- ja fantaasiakirjanduse teemaline lugemiskohvik novembris 2016.

Tagareas vasakult kolmas Urmas Alas ja tema kõrval Eve Laur.

Foto: Anu Keinaste

Detsembrikuus võtsime pisut rahulikumalt ja sukeldusime teemasse ÄTaltv kirjandusesõ. Enim sai arutletud Kate Mosese ÄSylvia talvõ, Charles Martini ÄMägi meie vahelõ ja John Steinbecki ÄMe tusameele talvõ üle. Kuigi kahe esimese raamatu sümboolselt rõhuvad sündmused leidsid aset talvel, kandis ka Steinbeckiahastavalt mõjuvaromaani sündmustik (leides aset hoopiski suvel) välja metafooriliselt talvise olustiku tunnused. Märksa rõõmsamat meeleolu tekitas aga kogumikust ÄMuumitrollõ (1975) loetud jutt ÄTrolli talvõ.

Jaanuaris otsustasime lugeda Indrek Hargla raamatuid ja selleks puhuks õnnestus ka kirjanik ise külla kutsuda. Loomulikult on tegemist niivõrd tuntud eesti kirjanikuga, et traditsioonilist lugemiskohviku atmosfääri luua ei õnnestunud, aga see-eest külastas meid arvukalt Hargla loominguga austajaid. Rääkisime temateostest, töödest ja tegemistest ning külalised said ka ise soovi korral Indrek Harglale küsimusi esitada.

Indrek Harglaga vestlevad raamatukoguhoidja Anneli Erik ja lugemiskohviku eestvedaja Kristel Anja-Palm.

Foto: Signe Heiberg, Rae sõnumid

Veebruarikuiseks teemaks osutus Varraku raamatute sari 20. sajandi klassika ning lugemissoovitusteks valisime omalt poolt välja neli raamatut: Saul Bellowi „Augie Marchi seiklused”, James Joycei „Dublinlased”, Cormac McCarthy „Tee” ja Ryunosuke Akutagawa „Mandariinid tihnikus”. Väga sooja vastuvõtu osaliseks sai Augie oma seiklustega, ning peale soovituslikku kirjandust arutleti pikemalt Iris Murdoch'i raamatut „Kell”. Ka McCarthy „Tee” andis piisavalt rääkimisainest.

Kes soovib märtsikuisel kokusaamisel kaasa lüüa, otsigu välja mõni krimka või põnevik, sest hakkame lugema põnevus- ja kriminaalromaane. Lugemiskohviku ettevõtmisi saab jälgida Jüri raamatukogu Facebooki kontolt ja veebilehelt. Ootame kõiki huvilisi osalema ning loodame, et ka need lugejad, kel ise pole võimalust kohale tulla, leiavad meie soovist endale kodus midagi toredat lugeda.

Anneli Erik

Jüri raamatukogu

ETKA ANDRASE SEMINAR RAAMATUKOGUHOIDJATELE ESTONIA TALVEAIAS

Alates 2016. aastast viib ETKA Andras Haridus- ja Teadusministeeriumi partnerina ellu Euroopa Sotsiaalfondi projekti "Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine", täpsemalt tegevusteks:

- Piirkondliku koostöö arendamine keskhariduseta ja erialase hariduseta täiskasvanute tagasitoomiseks tasemeõppesse
- Elukestva õppe populariseerimine

Üheks koostööpartneriteks on nad valinud raamatukogud, kuna elukestva õppe osatähtsus on raamatukogudes olnud juba aastaid tähelepanu all.

18. jaanuaril 2017.a. toimunud seminaripäeva avasõnavõttus rääkisid Andrase projektikonsultant Ene Käpp ja ERÜ büroo juhataja Reet Olevsoo raamatukogude rollist elukestvas õppes.

Järgnes ETKA Andrase projekti kordinaator Monica Marfeldti ülevaate 2016. aastal toimunud ja 2017. aasta plaanidest.

Raasiku Raamatukogu ei osalenud 2016. aasta üritustel ja kampaanias ning sellele üritusele läksin tegelikult puht huvist, et teda saada, mida siis tegelikult tehti, kuulda kolleegide kogemusi ja milliseid tegevusi planeeritakse tulevikus.

Sain teada, et 2016. aastal toimusid inspiratsiooni- ja teabepäevad. Paljud raamatukogud osalevad traditsioonilisel oktoobris toimuval Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) raamas tegevustega.

Detsembris toimus pilootkampaania "Kingi võimalus", mille raames rahvaraamatukogud jagasid infot kõigil täiskasvanutel erinevate õppimisvõimaluste kohta.

Järgnevalt toimus laudkondes arutelu möödunud aasta tegevustest ja tulemustest ning seejärel tagasiside kõigile maakondade lõikes. Kõige positiivsemalt suhtusid toimunud kampaaniasse Hiiumaa raamatukogud, kus oli välja pandud laud reklaammaterjalidega ning individuaalselt vestelnud külastajatega.

Teistest maakondadest tuli vastakaid arvamusi. Raske on siiski jõuda infoga inimeseni, kellel haridustee pooleli jäänud. Tavaliselt ei käi nad raamatukogudes ja üldiselt on keeruline õppetööga alustada, kui puuduvad võimalused lapsehoiuks.

Üldjuhul on maapiirkondades madala haridustasemega inimestel ka elatustase madal, töökoha võimalused piiratud. Õppimise peale hakatakse vast siis rohkem mõtlema kui lapsed suuremad. Edulugusid tuli raamatukogudest, kus lõimumisalaselt võimalik projektidega lisarahastust saada töötubade ja keelekohvikute korraldamiseks, et sellisel viisil õppeprotsessi elanikkonnale lähemale tuua.

Elukestva õppe läbiviimiseks raamatukogus peab olema ka vastavad vahendid tegevuste läbiviimiseks. Üritusel ootas rohkem konkreetseid teadmisi, mis võimalused on töötubade jm tegevuste korral läbiviimisele töötasusid maksta, kus kohast on võimalik neid vahendeid taotleda? Ka maapiirkondades soovivad inimesed tehtud töö eest mingit tasu saada. Vabatahtliku tööd teevad ikkagi need, kes muul moel majanduslikult kindlustustatud.

Kavatsus on osaleda käesoleva aasta kampaanias, tulemustest saab rääkida aasta lõpus.

Meeleolukas oli Estonia teatri baritoni Aare Saali etteaste tuntud ooperiaariateest.

Eha Podgornova

Raasiku Raamatukogu

TÄISKASVANU KUI ÕPPIJA

Andras korraldab sel kevadel viies piirkonnas raamatukoguhoidjate seminari, mis toimuvad Tallinnas, Tartus, Rakveres, Pärnus ja Kuressaares. Seminaridel antakse ülevaade täiskasvanute õppimisvõimalustest, AGENDA projektis osalejad räägivad oma kogemustest väikelaste vanemate tagasi toomisest haridusteele ja käsitletakse täiskasvanu kui õppija iseärasusi.

Eestis on 15- 26 aastasi noori, kes ei õpi ega tööta ca 30 000 .

8. veebruaril 2017.a. oli ETKA Andrase piirkondlik koolitus Tallinnas .

AGENDA projekti raames tegutseva MTÜ On mahti esindajad Katrin Nuuter ja Maret Arike rääkisid oma tegevusest Haapsalus vähese haridusega väikelaste vanemate õpihuvi taastamisel. Kasutatakse isiklikke kontakte, Facebooki, kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaid, töötukassa kontakte , kutseharidussüsteemi pakutavaid kursusi .

Eesti tegutseb programm Noorte Tugila, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse poolt on loodud võrgustik, mille 50 keskust üle Eesti püüavad kuni programmi lõpuni 2018.a. jõuda võimalikult paljude abivajajateni .

Järgnevalt mõtteid lektor Jaana S. Liigand-Juhkami päeva põhiettekandest Ääiskasvanu kui õppija Ä

Huvitav oli teada saada täiskasvanute õppimise ja õpetamise eripärast, millised on inimese käitumise põhjused, kui tähtis on enesehinnang õppimisel ja õpetamisel, kuidas toime tulla erinevate inimtüüpidega, kuidas lahendada konflikte. Inimene tahab õppida kui ta saavutab edu, kui teda kiidetakse ja kui õppimine pakub rõõmu ja on põnev ja lõbus. Väga oluline on inimese enda enesehinnang. Inimene on emotsionaalne, mitte ratsionaalne olend. Sageli on haridustee jäänud pooleli kui inimene on kogenud varasemalt õppimises ainult negatiivseid emotsioone, mis kerkivad kohe esile kui kõne all on õppimise jätkamine .

Palju oli juttu emotsionaalse intelligentsuse mõistest, oma emotsioonide tundmisest ja juhtimisest, enesehinnangu tähtsusest. Sageli on enesehinnang seotud problemaatilise käitumisega nii kõrge kui madala enesehinnangu puhul. Oluline on leida kontakt teiste inimestega, oma hoiakuid ja käitumist teiste inimeste suhtes saab muuta. Siiski kõigile ei saa meeldida ja kõik ei meeldi teile ja nii ongi.

Oluline tõdemus: kui mulle tundub, et teine teeb midagi minu vastu suunatud, siis ma võin eksida. Tegelikult võib ta teha midagi enda jaoks olulist.

Kuidas selgitada oma seisukohti soovides, et inimene midagi teeks? Peab talle arusaadavalt põhjendama, kuidas teha ja ka maksimaalselt põhjendama, miks see on vajalik.

Õpetamisel on oluline avada meeli, õpetada esitama küsimusi, aidata leida tähendust.

Oli huvitav koolitus, vahelduseks kitsalt erialastele teemadele.

Meie maakonnast osales koolitusel 16 raamatukogutöötajat.

Kommentaari Eha artiklile :

Täiskasvanute koolituse puhul on kõige olulisem inimese motiveerimine oma haridusteed jätkama. Tõepoolest, paljud noored, kelle haridustee on poolik, ei käi raamatukogus. Andrase koolitustel on rõhutatud teavituse ja motiveerimise olulisust, huvi äratamist. Soovitatakse kasutada pereliikmete, sõprade, tuttavate, sotsiaaltöötajate abi, kutseharidussüsteemi koolitusvõimaluste tutvustamist. Raamatukogud toetavad juba praegu kutseharidussüsteemis õppijaid. Meie raamatukogus oleme abistanud näiteks kutseharidussüsteemi tsükliõppes rahvusliku käsitöö erialal õppijaid näitusepindade võimaldamisel, aidanud õppetöö käigus oluliste töötubade läbiviimisel jne.

2016. aastal oli ja käesoleval aastal loodetavasti jätkub meie raamatukogus alustava väikeettevõtja raamatupidamise koolitused, meie poolt olid ruum ja tehnilised vahendid.

Üldprintsip Andrasel on, et koolitused toimuksid osalejale tasuta.

Rutt Enok

Harju Maakonnaraamatukogu

MAARDU LINNA RAAMATUKOGU ÜRITUSED

LASTELE JA NOORTELE

Maardu Linna Raamatukogu korraldas mitmeid üritusi koostöös linna lasteaedadega. Need olid pühendatud sõbrapäevale, EV aastapäevale ja emakeelepäevale. Tutvustasime lasteaiade lastele projekti Æ Tere, Kevad! ja tegime sellel teemal meistriklassi. Lapsed said teadmisi Eesti Vabariigist ja riigi sümbolitest. Erivajadustega lapsed ja noored käisid raamatukogus sõbrapäeval kaarte tegemas.

Nendest üritustest võttis osa meie linnapea hr. Arhipov ja jutustas lastele meeleldi eestlaste elu - olust.

Maardu Linna Raamatukogu

NÄITUS „JÕELÄHTME KAAPOTKLEIDID JA NENDE JUURDE KUULUVAD RIIDEESEMED“ KOSTIVERE RAAMATUKOGUS

Näituse koostajaks oli Meeli Lõiv Jõelähtme rahvarõivaste MTÜ seltsist.

Kaapotkleit on pikkade varrukatega kleit, mis liibub ümber piha. Kleit on avara kroogitud või volditud seelikuosaga. See õmmeldi enamasti ruudulisest või põikitriibulisest linasest, poolvillasest või villasest kangast. Sellise taljes ja avara seelikuosaga kleit oli Euroopas moes 19. saj. keskpaigas. Eestimaal oli kaapotkleit üleminekurõivas rahvarõivalt linnamoele. Kleitide juurde kanti tihti tüllpitsist põllesid ja oubisid ehk pitstanusid, mis võeti üle sakslastelt. Näitust sai vaadata 10.02. ÷ 10.03.17.

Näituse fotod tegi Reet Suhova

Külli Lõpp

Kostivere Raamatukogu

NÄITUS „OLEN EESTLANE” KOSTIVERE RAAMATUKOGUS

Näituse kuraatoriks oli moekunstnik Anu Hint. Eesti moekunstnikud pühendasid selle näituse esivanemate tõekspidamistele ja ilumeelele. Väljapanek annab võimaluse mõtiskleda eestluse ja eestlaseks olemise, oma juurde hoidmise ja säilitamise üle, lootes, et nii aastasade jooksul väljakujunenud eesti stiil elab edasi.

Moefotode fooniks on unikaalsed Eesti Vabaõhumuuseumi käsitöö-vaibad. Fotod on tehtud aastatel 2009-2011.

Näitust on eksponeeritud mitmel pool välismaal (Itaalia, Jaapan, Soome, Valgevene jt). Olime väga tänulikud Anu Hindile, kes andis meile võimaluse näidata kauneid moefotosid meie vabariigi sünnipäeva kuul.

Külli Lõpp

Kostivere Raamatukogu

ENN SOOSAAR 80

13. veebruaril toimus Tallinna Ülikoolis publitsisti, tõlkija ja kirjaniku **Enn Soosaare 80.** sünniaastapäevale pühendatud konverents "Kaitse vaim"

Enn Soosaar (1937 – 2010) kirjutas väga paljudel teemadel ja pidas kaitsepoliitikat Eesti geopoliitilist asendit arvestades väga oluliseks.

Konverentsi avasõnad ütles ajaloolane Marek Tamm, kes andis ülevaate Enn Soosaare kirjanduslikust pärandis. Enn Soosaar tõlkis ca 42 raamatut, avaldas alates 1989.aastast üle 700 arvamust.

14. novembril 2011.a. asutati Enn Soosaare Sihtasutus mille ülesandeks on Enn Soosaare pärandi säilitamine, edasiarendamine ja jäädvustamine, esimeseks sammuks selles suunas sai eetilise esseistika auhinna väljaandmine.

Sihtasutuse asutaja on Tallinna Ülikool, mille audoktoriks Enn Soosaar oli. SA tööd kureerivad Tallinna Ülikool, Eesti Kultuuriministeerium, Tallinna linn, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Konsistoorium ja mitmed üksikisikud.

13. veebruaril 2012 anti välja esimene Enn Soosaare nimelise aastapreemia, mis nimetati President Toomas Hendrik Ilvese ettepanekul "Eetilise esseistika auhinnaks".

Preemia laureaadiks saab autor, kes on oma kirjutistega aidanud levitada ja arendada ühiskonnas väärtusi, millele Enn Soosaar pühendas kogu oma viljaka loometegevuse.

2015. ja 2016.a. toimus preemia kätteandmine Keilas, Harju Maakonnaraamatukogus.

Vestlusringis, mida juhtis Enn Soosaare sõber Raul Rebane, kõnelesid temast kui inimesest Ülo Tuulik, Mihkel Mutt, Mart Nutt, Jaan Tammsalu. Enn kodu Kadriorus oli üks viimaseid kirjanduslikke salonge Tallinnas. Enn Soosaar oli tark ja aus, tema sõna arvestati. Ta pidas ülimaks eesmärgiks Eesti riigi ja rahva säilimist, kaitse vaimu, oli tuline NATO pooldaja. Et midagi kaitsta, peame me olemas olema.

Kuidas Enn Soosaar kujunes selliseks inimeseks, annab vastuse tema kodu, suur esivanemate ja vanemate mõju. Ta julges tunnista eksimusi. Talle oli oluline, et inimesel on oma juured ja ta käitumine lähtub sellest. Enn oli suurem kui saatus, sest pärast nooruses juhtunud mootorrattapõlmetust jäi ta ratastooli, kuid leidis oma elule uue suure eesmärgi läbi tõlkimise, eetilise esseistika ja eetilise poliitika. Ta ei olnud oma hinnangutes tige, kui mingi teema tema huvi äratas, siis õppis ta seda põhjalikult tundma ja otsis lahendusi. Arvata, et Enn oli range ja tõsine, siis sugugi mitte, ta oli väga naeruhimuline inimene.

Enn Soosaar oli ühe poliitilise ajastu klassik ja edasiviija.

Väga huvitav ja mõjuv oli kindralleitnant (nüüd juba kindral) Riho Terrase sõnavõtt. Ta kasutas kolme kujundlikku pilti: siil, kes lakkus piima, kaseriisikat ja lapitekki. Kohe tekkis küsimus, et siilile ei tohiks piima anda, see põhjustab seedehäireid. Siili okkad kaitsevõime tähenduses on, et iga okas loeb, iga inimese panus loeb. Kui kaotada valvsus, lasta end uinutada põhjendamatus kiitusest, siis läheb seedimine rikki nagu siilil kellele antakse piima ja kaitsevõime langeb. Kaseriisika kübara ringid on nagu pere, lapsed, vanemad, siis sõbrad, küla, kogukond, seejärel linn, riik. Riik tagab eelmiste ringide julgeoleku. Usaldus riigi ja rahva vahel on kodaniku vaatevinklist kaitse vaimule kõige olulisem. Lapiteki kujund: kaitse vaim on tugev kui toimib koos liitlastega sarnaste väärtuste alusel.

Päeva põhiettekanne oli kirjanik Sofi Oksanenilt, mille ta pealkirjastas Ä Sinu vaikimine ei kaitse sind Äja mille ta esitas eesti keeles. Raul Rebane nimetas seda ettekannet viimase aja üheks kõige olulisemaks poliitiliseks sõnavõtuks. (Postimees, 14. veebruar 2017)

Kuuenda Enn Soosaare eetilise esseistika preemia anti seekord rahvusvaheliselt tunnustatud helilooja Jüri Reinverele tema ajalehes Postimees 30.detsembril 2016.a. avaldatud essee ÄMe oleme väsinud ! Äeest. Jüri Reinvere arvates on ühiskond õuduseni väsinud ja kaotanud oma tegelike väärtuste aluse.

Preemia pani välja LHV pank.

Harju Maakonnaraamatukogu seos Enn Soosaarega sai alguse tema isikliku raamatukogu toomisega meie raamatukogusse 2014. Aastal.

Keila Kooli delegatsioon, kuhu kuulusid nii õpetajad kui õpilased, võtsid konverentsist osa. Hiljem mõtiskleti koolis Enn Soosaare loomingu tähenduse üle ja tõdeti, et see kõnetab ka tänaseid noori .

2018. aastal toimub eetilise esseistika preemia kätteandmine jälle Keilas.

Foto Keila linna facebook

Rutt Enok

Harju Maakonnaraamatukogu

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU SÜNNIPÄEV

KÜLAS OLİ KIRJANIK KETLIN PRIILINN

2. veebruaril oli Harju Maakonnaraamatukogul 98. sünnipäev. Meeldiv võimalus oli seda tähistada kohtumisega meie oma linnas elava kirjaniku, tõlkija, vabakutselise ajakirjaniku Ketlin Priilinnaga. Kirjanik tutvustas oma Rebecca Lindebergi sarja 2. raamatut. Kuna tegemist on krimikirjandusega, siis tuli jutuks eelkõige tema huvi selle žanri vastu ja kust ta on mõjutusi saanud. Selleks on olnud mõjukad ja populaarsed Põhjamaade krimikirjanikud.

Oma kirjanikuteed alustas ta tegelikult lastele- ja noorsoole mõeldud teostega. Kokku on Ketlin kirjutanud 35 raamatut. Ta rääkis, et juba varakult teadis ta, et temast saab kirjanik. Lapsena tegi ta oma juturaamatutele ka pildid ise. Esimene raamat, mis äramärgiti ja mis ka välja anti, oli *Äkoeralaps Berta* seiklused, illustratsioonid tegi raamatule Kamille Saabre ja Ketlin jäi nendega väga rahule.

Kirjanik rääkis, et alguses peab ikka olema idee, millest hakkab lugu oma loomulikku rada pidi hargnema ja tekivad tegelaste karakterid. Temast endast on ka lugudes teatud jooni, kuid peamine on ikka fantaasia. Ta nimetas, et siiski on tema looming ajaviitekirjandus, kus lugeja võib ennastki samastada ja ära tunda elulisi situatsioone. Ta püüab, et tegelased ei oleks väga stereotüüpsed ja sageli nad ongi keerulise elukäiguga. Ka elulised faktid on olulised, näiteks lastekodust rääkiva raamatu puhul käis ta ka ise lastekodus.

Praegu on Ketlinil alustatud sarja 3. raamat.

Tema soovitus oli, kui tahta ise kirjanduse kirjutamisega tegeleda, siis palju lugeda ja pidevalt kirjutada i see arendab igan juhul.

Ketlin on õppinud rahvusvahelist turismindust, kuid praegu, väikeste laste kõrvalt tegutseb vabakutselise ajakirjanikuna. Samas on ta hea jutuvestja ja oodatud paljudesse koolidesse ja ka raamatukogudesse kohtumistele.

Täname huvitava kohtumise eest ja soovime põnevaid ideid !

Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

TUNNUSTUS VIIMSI RAAMATUKOGU RANDVERE RAAMATUKOGUHOIDJALE TUULI KLAASILE

Palju õnne! Meie Tuuli valiti Viimsi valla 2016. aasta raamatukogu edendajaks! Aastapreemia antakse aktiivse ja tulemusliku kooli- ja rahvaraamatukogu tegevuse eest Randveres.

Tuuli Klaas on loonud nii sisult kui ka vormilt kooli- ja rahvaraamatukogu parima sümbioosi. Suhteliselt lühikese ajaga on ta suutnud luua tasakaalustatud, lugejate vajadustele vastava kogu, arendada häid koostöösuhteid asutuste ja organisatsioonidega ning huvitavate üritustega on arendanud laste lugemishuvi. Tuuli Klaas pälvis hiljuti Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupi preemia 2016. aasta tegevuse eest. Ta on esitatud ka Eesti 2016. aasta maaraamatukogutöötaja nominendiks.

Viimsi Raamatukogu

MARTIN KIISI „KEVADEMEELEOLUDEST KANTUD PILDID“ KOSTIVERE RAAMATUKOGUS

Martin Kiis sündis 1. mail 1989. aastal Tartus ñeriliseñ lapsena, kellel diagnoositi kahe ja poole aastaselt autism. Kuna ta ei rääkinud, oli temast arusaamisega suuri raskusi, omakorda oli Martin kimbatuses, sest ta ei osanud kuidagi oma soove väljendada. Juba lasteaias meeldis Martinile väga käeline tegevus, eriti joonistamine. Piltide välja mõtlemise asemel, meeldis talle enam maha joonistada. Tal on väga hea nägemismälu.

Pärast mitmekordset lemmikmultikate nagu Tom ja Jerry, Saabastega Kass jms vaatamist, suutis ta tegelaskujud viimse detailini meelde jätta ja neid kujutada. Need olid täiesti identsed filmitegelastega, näiteks Lumivalgekesel oli pildil täpselt õige arv pluusinööre, Minni põlled õige a Minni põlled õige arv täppe jne.

7- aastaselt läks Martin H. Masingu kooli Tartus Kalevi tänaval, tema esimeseks õpetajaks oli Reet Mäuring. Just õpetaja Reet Mäuring oli see, kes palus ühel päeval kooli kaasa võtta jupp tikkimisriiet, nõela ja mulineeniidid. Õpiti nii ristpistet kui ka teisi lihtsamaid pisteid ja alates nendest käsitöötundidest sai alguse Martini suur armastus tikkimise vastu. Taoline tegevus mõjus ühele kergesti ärrituva autististile igati rahustavalt. Otsin talle järjest keerulisemaid tikkimis-komplekte.

Ühel hetkel tuli mõte proovida tikkida midagi erilist, inimeste portreid. Selleks tuli otsida firmat, mis teeks valmis foto järgi mustri. Lõpuks leidsin taolise firma Tabasalust, kellega oleme mitu aastat koostööd teinud.

H. Masingu koolis käis Martin esimesed 5 aastat. Kuna Kalevi tänava koolimaja jäi väikeseks, suleti ka autistide eriklassid ning lapsed paigutati erinevatesse koolidesse. Martin sattus Kroonuaia Kooli, kus ta lõpetas põhikooli. Kroonuaia kooli ajast tahaks tänada väga kahte õpetajat i Mare Kuusikut ja Ragne Kuuske, kes Martini kunstiannet märkasid ja edasi arendasid.

Kirja pannud Martin Kiisi ema Siiri Kiis

ANNETUS SAKU VALLARAAMATUKOGULE

Suurepärase kingituse tegi meile Tallinna noormees Tõnis Titov, kes on lõpetanud Westholmi Gümnaasiumi 8. klassi ja loovtööna kogus koolikaaslaste abiga lasteraamatuid, et need hiljem mõnele Tallinna naabervalla raamatukogule annetada. Osutusime välja valituks ja juunis tõi Tõnis isa abiga raamatud Sakku. Raamatuid on nii eesti kui inglise keeles, väikelastele ja suurematele lugejatele.

Suur aitäh Tõnisele ja kõigile tema koolikaaslastele, kes raamatuid annetasid!

Saku Vallaraamatukogu

ARUKÜLA RAAMATUKOGU TAGASTUSKASTI LUGU

Meie lugejad olid juba pikemat aega tundnud huvi raamatute tagastuskasti vastu. MKR väljasõitudel uurisin külastatavate raamatukogude tagastuskaste ja ka nende hindu, mis oleks umbes 300 eurot. Kuna eelarvesse ei õnnestunud sellist summat saada, olimegi seni ilma tagastuskastita.

Idee selle probleemi lahendamiseks sain aga möödunud suvel Saaremaal palverännakul käies. Ühes päris väikeses külas möödusime seltsimajast, kus paiknes ka raamatukogu, mille välisukse kõrval seinal püüdis pilke kenasti kaunistatud raamatute tagastuskast.

Lähemal uurimisel selgus, et tegemist oli vana elektrikilbiga, mis korralikult ära värvitud ja lilled peale maalitud. Sisse oli lõigatud avaus ning lisatud kaas vihma kaitseks.

Tööle naastes rääkisin sellest kolleegile. Teadsin, et tema ema oli töötanud Eesti Energias.

Ning tuli välja, et tal oligi keldris kasutuna seisev vana elektrikilp. Kohaliku osaväpu kätetööga sai sellest kasutuskõlblik ja lukustatav raamatute tagastuskast ja seda vaid 30 euro eest. Kast vajab küll veel väikest iluravi, aga see jääb suvesse kui on soojem.

Lugejad on väga rahul ja kasutuna seisnud elektrikilp leidis taaskasutust.

Eda Neeme

Aruküla Raamatukogu

SEMINAR "PROJEKTEERIME 21. SAJANDI RAAMATUKOGU: IDEED JA INSPIRATSIOON" VIIMSI RAAMATUKOGUS

Maaailmas on Soome rahvaraamatukogusid hinnatud parimateks nii teenuste kvaliteedilt kui raamatukoguhoonete poolest. 1990ndatel, kui Eestis alustati raamatukogude tegevuse reorganiseerimisega, olime lähinaabruse tõttu õnnelikus olukorras ja ammutasime ülelahe raamatukogudest rohkesti kogemusi. Üks võtmeisikuid, kes aitas Eesti kolleege oli Tuula Haavisto, kes oli ja on hästi tuntud raamatukogunduse maailmas kui mitmekülgne ekspert.

Kui möödunud 20 aasta jooksul hinnati raamatukogusid kui raamatute kogumise ja laenutamise kohti, siis täna hinnatakse üha enam raamatukogu kui multifunktsionaalset info- ja kultuurikeskust, kus inimene saab tunda end vabalt ja tegeleda tegevustega, mis rahuldavad tema igapäeva vajadusi. Nüüd kavandatakse nii sisult kui vormilt raamatukogusid, mida iseloomustab üldnimetaja elustiil ja väljend Äiving roomñ (Älutubañ).

Mõte korraldada Viimsis seminar, et muuta suhtumist raamatukogudesse ka Eestis, tekkis suhtlemisel Soome kolleegidega, sest taas on vajadus olulisteks muudatusteks ka meie raamatukogudes. Kuna Viimsi Raamatukogu arengukava 2016 - 2020 näeb ette strateegilise eesmärgina just nii sisult kui vormilt (hoone!) kardinaalseid muutusi, oli seminari ajastatus igati põhjendatud.

3. märtsil toimus Viimsi Raamatukogus seminar "Projekteerime 21. sajandi raamatukogu: ideed ja inspiratsioon", kus Soome kogemust tutvustasid Tuula Haavisto (Helsingi Linnaraamatukogu direktor/Helsingi kultuurivaldkonna direktor) ja Antti Nousjoki (Helsingi Keskraamatukogu Oodi projekti peaarhitekt, ALA arhitektid). Viimsi inimesi huvitab soomlaste kogemus väga, sest lootust on, et ka Viimsi raamatukogu saab uued ruumid. Seminarist osavõtjate ring oli mitmekesine; alates Viimsi valla juhtidest kuni kolleegide/raamatukogutöötajateni Rahvusraamatukogust, ERÜst ja Harju maakonna teistest raamatukogudest.

Soome rahvaraamatukogude seis:

- uus Raamatukogu seadus (01.01.2017.);
- igas omavalitsusüksuses on vähemalt üks rahvaraamatukogu, kokku 836 raamatukogu;
- elaniku kohta laenutatakse 16,4 eksemplari;
- külastusi elaniku kohta 9.

Missugune on siis 21. sajandi raamatukogu? Soomlased on sellele küsimusele otsinud ja leidnud põnevaid lahendusi. Üks nendest on Helsingi südalinna kerkiv uus linnaraamatukogu hoone Oodi.

Kui Helsingi uue linnaraamatukogu hoone projekti arutama hakati, siis linnavolikogus oli selle poolt 75 häält ja vastu ainult 8. Ehkki kesklinna krunt raudteejaama ja Kiasma muuseumi läheduses oleks magus mistahes ärire, ometigi leiti, et just siin on koht raamatukogule. ÄOn väga oluline, et (linna) kogukonnakeskuses oleks ka midagi, mis ei ole kommertslik,ñ tõdes Tuula Haavisto. ÄKaasaegne linnakogemus peab olema rikkalik ja inimesed ise loovad seda.

Raamatukogud on hea ja mitte liiga kallis vahend, mis aitab saavutada mitmesuguseid sotsiaalseid eesmärke. Need toetavad innovaatilist atmosfääri kogukonnas, soodustavad teadmiste hankimist, õppimist ning pakuvad loovat keskkonda.ñ

Oodi avatakse 2018. aasta detsembris ja prognoositakse, et seal hakkab käima päevas 10 000 ja aastas u 2, 5 miljonit inimest. 10 000 m² le mahub palju erinevaid tegevus- ja lugemisruume ning vähemalt 120 000 teavikut. Sinna oodatakse ka turiste, sest hoone on arhitektuurselt väga huvitav, pakub häid linnavaateid, mitmesuguseid võimalusi nii tegevusteks, kohtumisteks, niisama olemiseks, lugemiseks jms. Raamatukogu on avatud iga päev kl 8-22. Oodi läheb maksma pea sada miljonit ning raha selle ehitamiseks tuleb riigilt ja linnalt.

Mitte inimeste jaoks, vaid koos inimestega

Oodi puhul on märkimisväärne, et seda ei planeeritud kabinettides, kus ametnikud arvavad, mida inimesed võiksid vajada, vaid algusest peale küsiti inimestelt, mida ja kuidas teha.

ÄTuleviku raamatukogu on planeeritud mitte inimeste jaoks, vaid koos inimestega,ñ ütles Tuula Haavisto. ÄAlguses oli *Unel-moi* (Unista) kampaania. Kõik võisid kirjutada oma soovid. Kokku saadi üle 2000 unistuse. Me suhtusime unistustesse väga tõsiselt ja see aitas otsuseid teha. Me kasutasime suunatud kampaaniad nagu *Unel-moi*, püüdsime olla mõjusad *online*, saada tagasisidet ning samuti rakendasime osaluseelarvet ï näiteks küsisime missuguseid raamatuid tellida. Sellest oli palju abi nt ingliskeelsete raamatute tellimisel.ñ Inimeste soovidest võib mainida järgmisi: ruum laulmiseks ja musitseerimiseks; puhke-, vaikuse ja mugavuse ruumid; ruumid lastele ja perekondadele (ka sünnipäevade pidamiseks), vanuritele; sündmuste ja *happening'de* ruumid, mitteäriliste ürituste korraldamispaik jne.

ÄSelliste ideekorjamise kampaaniate puhul on ka äärmiselt oluline anda inimestele tagasisidet, et mis nende ideedest edasi sai, mis sobis, mis mitte ning miks,ñ rõhutas Tuula.

Raamatukogu arhitektuurikonkursile saabus 544 tööd, neist pandi Bunkkeris üles näitus ja inimesed said valida, mis rohkem meeldis. Konkursi võitis ALAArchitectsLtd., kes muide osales ka Eesti Rahvamuuseumi konkursil ja saavutas seal teise koha.

Ka Oodi nime saadi raamatukogu üldrahvaliku konkursi tulemusena. Nimi valiti 2600 pakkumise seast, millest erinevaid oli 1600. Nime valis autoriteetne gürii ning see tehti teatavaks väga erilisel moel ï veidi enne aastavahetust kirjutati Oodi ilutulestikuga Helsingi taevasse. Nime pakkus Mirja Lounameri Espoost.

Oodi kui unistuste „tünn“

Oodi hoone mõjub linnaruumis ülimalt skulpturaalsena. Arhitekt Antti Nousjoki selgitas oma presentatsioonis, kuidas see sündis. Esmalt tuli arvestada keskkonda, kuhu hoone paigutub. Läheduses asub park, kus on kolm suuremat hoonet. Siin asuvad ka muuseumid ja kontserdimaja, aga need on kõik kohad, mille külastamiseks tuleb lunastada pilet. Kontserdimajal pidi Nousjoki sõnul olema hea akustika, ja et akustikat mitte arhitektuuriga ohustada, polevatki sel majal arhitektuuri. Kõrval asuva Kiasma kohta seda öelda ei saa ja nii ongi Oodi nagu Kiasma õde.

Raamatukoguhuone on kolmekorruseline ning lähtub Äännistõ kui kujundist, kuid pole mitte ümar, vaid piklik ja lookleva joonega. Alumine korrus on planeeritud avatud ruumina, seal asuvad kohvik-restoran, multifunktsionaalne saal, galerii, kohtumispaik, aset leiavad *popup* näitused. Ruumi saab vastavalt vajadusele liigendada. Maja trepi vorm kordab tünni kujundit. Esimesel korrusel asub ka moodne kinosaal.

Teine korrus on liigendatud tugikonstruktsioonidega ning siin leiavad koha erinevad tööruumid, nt helikindlad stuudiod ja skulptuuritöökojad. Teiselt korruselt eendub hoonest välja kaarjas terrass, kus on suvel inimestel mõnus lugeda või puhata.

Kolmas korrus on nagu pilv, avatud ruum, seinad klaasist. See on suures osas Äiulite meriõ, mille vahel kolm oasi, kus pehmel mööblil istuda ja mõnuleda raamatute maailmas. Lagi on kumerustega, see kõik loob illusiooni nagu asuksid pilvevati sees. Suurtest akendest avanevad linnavaated. Kasutatakse erinevaid tasapindu ja astmestikke. Siin asub ka lasteraamatukogu, mis seotud täiskasvanute omaga. Ja veel palju muid põnevaid kohti traditsiooniliseks ja mittetraditsiooniliseks raamatukogu teeninduseks.

Üks probleem sellises hoones, kus käib palju inimesi, on tualetid. Keldrikorrusel paikneb suur ruum unisexlattelidega, ent korrustel asuvad väiksemad soopõhiselt kasutatavad tualetid.

Alguses plaaniti raamatukoguhoonesse ka soome sauna, aga see idee langes siiski ära. Soomlaste uhke Oodi avatakse 2018.aasta detsembris. Kui seni on kultuuriestlased käinud ülelahe peamiselt kunsti- ja kontserdielamusi hankimas, siis nüüd leiavad nad kindlasti tee ka Helsingi Linnaraamatukogusse.

Kokkuvõttes võib öelda, et kui soomlased loovad Helsingis maailma parimat raamatukogu, siis oleks ju asjakohane, kui Viimsis või miks ka mitte mujal kerkiks Eesti parim raamatukogu, mis luuakse koos inimestega nende endi jaoks.

Viimsi Raamatukogu

VIIMSI RAAMATUKOGU SAI MASKOTI, KELLE NIMI ON VIMPSIK

EELLUGU

See lugu juhtus jõulukuu esimesel päeval Viimsi raamatukogus, kui külas käis kirjanik Markus Saksatamm ning koos kohalike lastega mõeldi välja üks iseäralik loom. Siis läks see kirjanik pahaaimamatult koju. Ja siis... Aga mis sai siis, lugege juba ise edasi!

SALADUSLIK KÜLALINE

Kirjanik ärkas uksekella peale. Ta tõusis, võttis ümber hommikumantli ning suundus susse sahistades esikusse.

ÄKes siis nii vara külla tuleb?ñ porises ta ning avas haigutust alla surudes ukse. Hetk hiljem aga oli uni kui peoga pühitud, sest ukse taga seisis õige veider elukas. Ta meenutas nimelt taksikoera, kellel on pardi nokk ja paabulinna saba.

ÄKas sa oled tont või tulnukas?ñ küsis onu kartlikult.

ÄEi kumbki,ñ vastas olevus. ÄOlen Viimsi raamatukogu uus maskott. Sealsed lapsed mõtlesid mind välja.ñ

Veider külaline paterdas otsejoones kirjaniku kööki ja võttis istet. Siis aga juhtus midagi ootamatut: nimelt muutus külaline otse onu silme all krokodillisabaga öökulliks.

ÄMis sul nüüd hakkas?ñ küsis majaperemees jahmunult. ÄMiks sa niiviisi muutud?ñ

ÄLapsi, kes mind välja mõtlesid oli väga palju,ñ tunnistas olevus. ÄNäiteks Andre arvas, et ma peaksin olema just öökull, kellel on krokodilli saba.ñ Ta ei jõudnud veel õieti lõpetadagi kui juba muutus taas: nüüd nägi ta välja justkui jänese kõrvadega jääkaru.ñ

ÄMarii arvas, et ma peaksin selline olema,ñ seletas ta. Seejärel aga muutus ta hiire kõrvadega elevandiks. Just niiviisi kujutas teda ette Mari, kes oli Marii kooliõde. Siis jälle karupeaga hundiks nagu oli arvanud Priit. Lisaks kasvasid talle ka sääsetiivad nagu meeldis Maile ja orava hambad nagu meeldis Mirtelile.

ÄMa näen vist und,ñ pomises kirjanik silmi hõõrudes. Seda poleks ta küll pidanud ütleva, sest olevus muutus seepeale elevandilondiga kukeks, kes kiremise asemel pasundas otse onu kõrva: ÄBuu-buu-uu!ñ Just niimoodi oli maskotti ette kujutanud Andre. Selle teise Andre nimekaim, kes mõtles välja krokodillisabaga öökulli.

ÄMilline hirmus lugu,ñ oigas onu.

ÄHirmu vastu aitab lugemine. Loed tarku raamatuid ja mõistad, et karta ei olegi vaja,ñ õpetas olevus ja muutus ise samas vihmaussiks. Kirjanik üllatus: kas tõesti kujutas mõni Viimsi laps raamatukogu maskotti lihtlabase vihmaussina. Aga ei! Korraga purskas vihmauss tuld. Selgus, et tegu on draakoni moodi vihmaussiga. Olevus aga muudkui muutus ja muutus. Kord oli ta

inimpeaga kana, siis jälle põdrasarvedega orav, siis sajajalgne kass. Lõpuks muutus ta varblaseks, kellel oli kaks lõvi pead.

ÄMarten Laurile meeldivad lõvid, ñ seletas olevus kirjaniku ees laual keksides. Ju oli see Viimsi poiss siis suur lõvisõber.

ÄAga mis sa minust tahad? ñ küsis kirjanikuonu murelikult.

ÄSina pead minust jutu kirjutama. Siis ma lähen tagasi koju, Viimsi raamatukokku. ñ

ÄMis kujul sa sinna lähed? ñ

ÄMa arvan, et elevandi suuruse hiirena. ñ

ÄSa ei mahu ju marsasse ära, ñ kahtles kirjanik. ÄJa järsku ei meeldi tädi Tiiule, et nende raamatukogus kolavad ringi hiired. ñ

ÄNo siis lähen hoopis hiire suuruse elevandina. Seal aga võtan ma esialgu... öökulli kuju. Öökull näeb ju ka pimedas raamatuid lugeda. Aga muidugi kulub mulle ära ka lont ja saba. Ja küllap panevad Viimsi lapsed mulle ka laheda nime! ñ

Olevus, esialgu ikka veel varblase moodi, tõusis õhku ja lendas vurinal aknast välja. Kirjanik aga vajus mõttesse. Ta keetis suure kruusitäie kohvi, istus töölaua taha ja kirjutas ühe jutu. Ah et millise jutu? Aga muidugi selle siin!

LÕPETUSEKS

Siis kunstnik Anni Mäger joonistas selle imelise olevuse ja jaanuaris/veebruaries pakkusid Viimsi lapsed talle 50 erinevat nime. Lõppvaliku tegid taas Viimsi koolide lapsed ja nüüd ongi Viimsi Raamatukogu lastel üks veidi imelik olevus i maskott VIMPSIK, kes hakkab igal pool, kus võimalik innustama lapsi raamatukokku tulema ja ikka lugema...

VIIMSI RAAMATUKOGU MASKOTT SAI NIME

Viimsi Raamatukogu maskott Äsündis! möödunud aasta möödunud aasta jõulukuul, kui raamatukogus kohtus Viimsi ja Haabneeme koolide õpilastega kirjanik Margus Saksatamm. Üheskoos mõeldi välja üks imelik loomake, kellest kirjanikuhärra kirjutas jutu ja kunstnik Anni Mäger joonistas pildi. Kahjuks, polnud sellel loomakesel aga nime.

Järgnenud nimekonkursil pakuti kokku 52 erinevat nime, millest gürri valis välja 20 parimat. Lõpliku otsuse nime suhtes tegid 233 õpilast Viimsi, Randvere ja Püünsi koolides ning Viimsi Raamatukogus.

Lemmikuks osutus ja maskoti nimeks sai VIMPSIK, milles on olemas otsene vihje Viimsile, vimkadega loomakesele ning lastekirjanduse klassikale Sipsik. Selle nime pakkusid maskotile 4 last - TristanAik, Lilian Sienna ja UrbanAik Sild ning Hanna Loore Hanni.

Tänu kõigile, kes nimevalimisel osalesid!

Viimsi Raamatukogu

KIILI RAAMATUKOGU TÄHISTAS 95. SÜNNIPÄEVA

„RAAMATUKOGU – JÄRJEPIDEV MUUTUJA“.

Raamatukogu on peetud stabiilsuse ja järjepidevuse kehtaseks läbi aegade. Kahtlemata on see nii ka olnud juba peaaegu saja aasta ringis. Stabiilselt järjepidev ei saa olla pidevalt muutumata. Eriti praegu kuuleme me sõna Ämuutusñ enda ümber kogu aeg: muutus ühiskonnas, muutus riigis, muutus kogukonnas, muutus kultuurielus, muutus raamatukogus. Kas me olemegi nüüd mingil teelahkmel või pigem teel? Hinnangu sellele ajahetkele saame anda kunagi tulevikus. Praegu saame vaadata tagasi ja märgata toimunud muutusi.

Nagu enamiku Eesti raamatukogude algus ja areng on lähtunud mitmesuguste seltside algatustest, nii ka Kiili raamatukogu on alguse saanud Kurna Hariduse Seltsi tegevusest.

Hariduse saanud inimestel kogunes oma isiklik raamatukogu, millest tuttavatele raamatuid lugeda anti. Inimesed tõid oma raamatuid seltsi juurde ja hakkasid moodustuma raamatute kogud, mis võttis üha suurema ulatuse. Tekkis vajadus hakata raamatukogude tekkimist ja arengut suunama ja koordineerima. Kurna Hariduse Seltsi esimees esitas 1922.a. Harju Maakonna Haridusosakonnale palvekirja, võtta Kurna raamatukogu arvesse rahvaraamatukogude võrgus ja eraldada toetusraha raamatute ostmiseks. See saigi teoks ja Kurna rahvaraamatukogu asukohaks sai Sausti algkool Vene külas (üsna praeguse gümnaasiumi kõrval). 1928. aastast asus raamatukogu Kurna vallamajas. Teise Maailmasõja ajal raamatukogu ei tegutsenud, raamatuid hoiti vallamajas. Kui 1962.a. valmis rahvamaja hoone, sai ka raamatukogu sinna ruumid ning asus seal kuni 2008. aastani. Raamatukogul on olnud mitmeid juhatajaid, pikemaajalised Aliide Vainomees 1946-1964 ja Evi Tammik 1964-1979. 1980. aastast on juhataja allakirjutanu.

1979.a. nimetati Kurna raamatukogu ümber Kiili Raamatukoguks.

Taasiseseisvumise aastatel on raamatukogude areng Eestis olnud uskumatult kiire. Murrangulised muutused tõi muidugi president Ilvese poolt algatatud Tiigrihüpe 90-ndate lõpus. Alguses ei julgenud lootagi, et peagi jõuavad arvutid ka raamatukogudesse. Läks lahti arvutikursuste buum. Kiili Raamatukogus läks automatiseerimine alguses väga vaevaliselt, sest vald oli loodud alles 1993.a. (eraldus Saku vallast), s.t. enamuse valdasid oli oma stardi juba mõnevõrra varem teinud ja vald oli alguses ikka väga vaene. Esimese arvuti sai raamatukogu 1998.a. Järgmine tähtis eesmärk oli raamatukogudesse interneti püsiühenduse loomine. Kiili Raamatukogu sai selle alles aastal 2002.a. tänu sihtasutuse Vaata Maailma toetusele ja sealt ka kaks arvutit, et luua vallas esimene avalik internetipunkt.

2003.a. võeti raamatukogus kasutusele tarkvaraprogramm URRAM, peaaegu 3 aastat kulus andmebaasi loomisele ja 2005.a. 1. novembrist läks Kiili Raamatukogu üle elektroonilisele laenutusele ning kasutusele võeti plastikust lugejakaart.

Raamatukogu on kohaliku elukeskkonna loomulik ja vajalik osa. Kui paranenesid kohaliku omavalitsuse võimalused, siis sellest sai paremaid aegu tunda ka raamatukogu. Kiili vald on

kasvanud nn.õkuldse ringiõn vallaks, elanike arv on 2016.a. jaanuarist õle 5000 ja see tähendab, et vald peab kõigi nende elanike vajadustega arvestama. Vajadus tingiski raamatukogu ajutise kolimise 2008.a. Maxima kauplusehoonesse. Selline otsus oli meile endile ja kõigile teistele esialgu jahmatav ja tegelikult mõeldamatu. Aga võib õelda, et see 50-lt ruutmeetritlt 200-le ruutmeetriile kolimine päästis raamatukogu õ muidu oleks juhtunud mida iganes õ seismajääv raamatute ladu, laenutuspunkt või veel hullem: sulgemine.

See oli väga suur muutus õ kõigepealt füüsiline ruum õ raamatukogu muutus avaliku ruumi osaks, mis omakorda tõi kaasa muutumise olemise kohaks, õpikohaks, ajaveetmise kohaks. Raamatukogu oli nüüd nähtav, lähedal ja mugavalt kãeulatuses. Kasvanud kasutajate (1100), külastuste (11 400) ja laenutuste (18 700) arv aitas muutuste kartusest õle saada. Palju uusi inimesi, kes olid vahepealsetel aastatel valda kolinud, avastasid nüüd enda jaoks raamatukogu. Kuna need ruumid ei olnud raamatukogu jaoks ehitatud, vaid ainult kohandatud, siis oli seal palju puudusi õ õmbritsev mÕra ja olmetingimuste puudumine. Ajutisus eeldas järjekordset muutust. Vald leidis võimaluse ruumide renoveerimiseks vallaga õhes hoones ja 2015.a. kolis raamatukogu praegustesse ruumidesse (279 m2).

Raamatukogu asumine keskses õ kogukonnale mitmeid teenuseid pakkuvas hoones õ on mugav kasutajatele ja kasulik raamatukogule. Kãttesaadavus ja mugavus õ need ongi kõige olulisemad füüsilise ruumi mõttes. Vaatamata vahepealsete aastate suurele ruumikitsikusele on raamatukogu sisu arendatud järjepidevalt, tervikliku kogu loomises ei saa pausi teha.

Praegu on raamatukogus 24 500 eksemplari. Muutumises on ka raamatukogu roll tänapãeva õhiskonnas õ ta on kogu elanikkonna jaoks avatud institutsioon. Kõik, hoolimata vanusest, sotsiaalsest staatusest, haridusest võivad seda kasutada. Raamatukogu on alati olnud ja on ka edaspidi inimest abistavas funktsioonis õ ta ei küsi oma kasutajatelt, milleks nad midagi vajavad, vaid ta lihtsalt aitab kaasa inimeste vaimsete vajaduste rahuldamisele. Raamatukogu vormi muutumist on kõllap kergem mãrgata, kui sisu ja inimeste muutumist. Ka raamatukoguhoidja on muutunud, eriti maaraamatukoguhoidja kohta võib õelda multifunktsionaalne õ ta peab oskama kõike õ majandust, raamatupidamist, tundma kirjandust, turundusnippe, õrituste korraldamist, sotsiaaltõõd, pedagoogikat jne. Eks sÕnnipãevad ongi tagasivaatamise ja ettepoolevaatamise verstepost ja soovide soovimise aeg. Kui 10 aastat tagasi oli peamine soov õ uued ruumid, sest vorm hakkas saada takistuseks uue sisu tekkimisele õ siis võiks ka nüüd, 95. sÕnnipãeval sõnastada soovid nãiteks 100.-ks sÕnnipãevaks: et raamatukogu meie vallas ja õldse raamatukogude hea võrgustik sãiliks ja ei lãheks haldusreformi tulemusena kaotsi. Et raamatukogu oleks ka edaspidi inimestele oluline, sest inimesed usaldavad raamatukogu kui väga vajalikku institutsiooni ja nende usaldust ei tohi kaotada. Et raamatukogu positsioon vallas oleks kõrges. Et seda kõike saavutada, tuleb teha koostõõd või õigemini jãtkata viljakat koostõõd kõigi valla asutustega.

SÕnnipãevaõritusel esinesid gÕmnaasiumi ja kunstide kooli õpilased. Nãha sai spetsiaalselt raamatukogu tãhtpãevaks valminud kunstiõpilaste koomiksinãitust Æuhtum raamatukogusõ. Peol osalejad said kingituseks magusa meene.

TÄNUSÕNAD Kiili Gümnaasiumi ning Kunstide Kooli õpetajatele ja lastele, kes aitasid sünnipäevapeo meeleolukaks muuta, samuti kõigile õnnitlejatele.

Taie Saar

Kiili Raamatukogu

TURBA RAAMATUKOGU 90

Raamatukogu asutaja on 17. märtsil 1927. a loodud Ellamaa Turbatööstuse ametnike ja tööliste Kultuur-Haridusline Ühing.

Raamatukogu asus algselt Turba kultuurimaja II korrusel. Raamatud olid inventarinumbrite järgi seinakappides. Päeval toimusid samas ruumis koolitunnid ning õhtul sai raamatuid laenutada.

Kuni 1959. aastani kuulus raamatukogu Ellamaa Turbatööstuse Ametiühingule.

28. novembril 1959. a. anti raamatud üle riiklikku raamatufondi ning raamatukogu sai Turba nime.

1992. a sai raamatukogu uued avaramad ruumid Turba Lasteaia hoonesse.

2003. a asutati avalik internetipunkt (AIP).

2003 -2012 toimus teavikute sisestamine raamatukoguprogrammi URRAM.

1. jaanuar 2017 seisuga on raamatukogus 16202 raamatut ja 345 CD-d.

Turba Raamatukogu juubeliaasta tähistamise ettevalmistused algasid juba sügisel. Kokku tuli raamatukogu aktiivsetest lugejatest koosnev nõukogu ning tegime tõsise Äjurünnaku. Ideid tuli kuhjaga.

Kuulutasime välja loovtööde konkursi ÄRaamat ja raamatukogu. Saak ei olnud väga suur, kuid see, mis tuli, tegi hinge soojaks. Riisipere lasteaia lapsed joonistasid muinasjutu nädalal vahvaid pilte kolmest põrsakesest ning kuningannadest, Turba Kooli 3. klassi õpilased meisterdasid ise oma esimesed raamatud ning kirjutasid ka jutukesed sisse. 1. klassi lapsed kirjutasid ja joonistasid teemal ÄKaru unenägu ning õpetaja köitis valminud töödest kokku toredaks raamatuks. Saabus ka mälestusi raamatukogust ning fotosid inimestest lugemas.

Reedel, 24. märtsil kell 18.30
tähistame **Turba Raamatukogu 90. juubelit.**
Olete oodatud Turba kultuurimajja
luule- ja muusikaõhtule

KUULMISE JÄRGI

Sõna, heli ja vaikuse vahel seilavad
Doris Kareva ja Robert Jürjendal

Alates 17.00 on avatud
AABITSANÄITUS
Näitusel on **Kairi Alevi** 70 aabitsast
koosnev kogu ning **Kadi-Ann Krauti**
vanade kooliraamatute kogu.

Juba jaanuarist tegime algust jututunniga lastele. See toimub kord kuus ühel teispäeval ning ettelugejateks on Turba oma kohalikud inimesed.

Üritusi sai planeeritud terveks aastaks, kuid kõike pidulikum õhtu toimus 24. märtsil Turba kultuurimajas. Luule- ja muusikakavaga ÄKuulmise järgi astusid üles Doris Kareva ja Robert Jürjendal. Oli imeline ja lummas etteaste. Raamatukogu poolt said tänatud armsad kolleegid; tublid noored lugejad; õpetajad, kellega on olnud aastatepikkune koostöö ning aktiivsed inimesed, kes panustavad oma aega koostegemisse, õpivad ise ja annavad rõõmuga oma teadmisi teistele õpiahimulistele edasi.

Kultuurimaja 2. korrusel oli avatud aabitsanäitus. Oma aabitsa- ja vanade koolilugemike kogud lubasid näitusele Kadi-Ann Kraut ning Kairi Alev i mõlemad Turba kohalikud inimesed. Näitusele lisas nostalgiat vana raamatukogutuba ning seinakapid, kus raamatud vanadel aegadel asusid.

Südamliku ja meeldejääva sünnipäevapeo lõpetas ühine tordisöömine.

Kolleegid

Aita Orav töötas Turba raamatukogus 49 a, Elen Turil täitub peagi 10. a

Aprillis tuleb lasteaia vanema rühmaga kohtuma kohalik noor luuletaja Ülle Kütsen, kellelt ilmus äsja väike luulekogu *ÄKoolikell* kutsub. Suvel on taas kõik lapsed oodatud osalema suvelugemise programmis. Sügisel ootab ees rännak Toomas Jüriadoga sõnas ja pildis maailma kultuuripärandi paikadesse ning laste ja noorte kultuuriaasta viktoriin.

Jätkuvad raamatuklubi kokkusaamised ning kindlasti väljume nii mõnigi kord raamatukogu seinte vahelt, teeme mõne matka, õpime ja õpetame üksteisele midagi uut ja harivat. Juubeliaasta on väga tegusalt alanud.

Kui ümber on inimesed, kes tulevad kaasa, osalevad ning aitavad, siis on kõike lausa lust teha.

Elen Turi

Turba Raamatukogu

AK: AKADEEMILINE KOOLITUS

21. märtsil 2017 a. osalesin Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu koolitustoimkonna üritusel ÆAK : Akadeemiline Koolitus Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituudi õppehoones.

Teemal ÆRaamatukogu kui kohtumispaik tegi ettekande Mai Põldaas, kes pani kuulajaskonna kaasa rääkima raamatukogude muutmisest vastavalt kasutajate soovidele ja ootustele. Raamatukogu võiks olla osa avalikust ruumist i kohtumispaik, elutuba, teemapark või integreeritud infokeskkond. Raamatukogu võiks/peaks pakkuma kasutajale vajadustest lähtuvaid teenuseid. Ka tänapäeva raamatukogus on endiselt tähtsal kohal raamatud ja nende lugemine. Oluline on kasutajate kaasamine uute teenuste väljatöötamisse i millest tuntakse puudust olemasolevate raamatukogu teenuste puhul. Alati ei ole raamatukogude muutmine kasutajasõbralikumaks kinni vaid materiaalses võimalustes, kõik algab inimeste hoiakutest ja suhtumisest.

Häid mõtteid ja ideid leiab ka infohariduse blogist: <http://infoharidus.blogspot.com.ee/>

Päeva teine loeng oli teemal ÆMeetodeid raamatukogu ja sotsiaaltöö ühisteks ettevõtmisteks.õ Marju Selg, Tartu Ülikooli Sotsiaaltöö õppetooli sotsiaaltöö õpetaja, rääkis sotsiaaltöö ühendamisest raamatukogu tööga. Kuidas meelitada raamatute juurde erinevaid inimgrupe? Raamatukogu, sotsiaaltöö ja noorsootöö koostöö eripära on Æ kolmas töö, mis tekib praktikakogukondades, paikneb eri ametite piirialadel. Osalejad ja kogukonnad on end sidunud ühise eesmärgiga ja tegutsevad vastastiktoimes üksteisega. Õpivad ja arendavad oma erialaidentiteeti. ÆKolmas töö aitab teineteist ja naabereriala tundma õppida, saada uusi kogemusi, praktilisi ja sotsiaalseid oskusi. Tähtis on protsess ja positiivsed elamused, mitte niivõrd tulemus või produkt. Kolmas töö ei tee tööd juurde, vaid annab lisavahendeid tööks sihtrühmadega, soodustab loovust ja uuenduslikkust.

Transgressiivsest kirjandusest ehk hälbekirjandusest rääkis Janek Kraavi. Sel teemal ei ole just eriti laialt varem koolitustel räägitud, kui üldse. Transgressiivne kirjandus on kirjandusganr, mille fookuses on tegelased, kes tunnevad end ühiskonna ootustest ja normidest piiratuna ning kes murravad neist piirangutest vabaks ebatavalisel või vastuolulisel moel. Kuna hälbekirjanduse tegelased mässavad ühiskonna alusnormatiivide vastu, võivad nad näida vaimuhaigete, antisotsiaalsete või nihilistlikena.

Põhjaliku ülevaate hälbekirjandusest annab Janek Kraavi ajakirjas ÆKeel ja Kirjandus 2016/ nr. 11, pealkirjaga ÆTransgressiivse kirjanduse poeetikast I. Näiteid eesti nüüdiskirjandusest. Ajakirja 12. numbris jätkub sama teemaalapealkirjaga ÆJuhtumikäsitus: Kaur Kender ÆUntitled 12, kus autor lahkab taasiseseisvusaja eesti kirjanduse suurimat skandaalteksti, Kaur Kenderi novelli ÆUntitled 12.

Tekstid leiab ka internetist :

<http://kjk.eki.ee/ee/issues/2016/11/856>

<http://kjk.eki.ee/ee/issues/2016/12/869>

Merle Hansen

Harju Maakonnaraamatukogu

HARJUMAA KIRJANDUSMÄNG KOSE RAAMATUKOGUS

Eesti Lastekirjanduse Keskuse algatatud 3.-4. klasside õpilaste kirjandusmäng toimub sel aastal juba kolmandat korda. Mängu eelvoorud leiavad aset maakondades. Raamatute valikusse oli valitud 12 head lasteraamatut (vt. ELK kodulehelt).

Harjumaa eelvoor toimus 29. märtsil ja oli korraldatud Kose Raamatukogu poolt. Küsimused oli koostanud raamatukogu töötaja Liia. Võistlusest võttis osa kaheksa 3-liikmelist võistkonda.

Kuni ġürii tegi kokkuvõtet, mängis Kose Muusikakooli puhkpilliorkester meeleolukaid muusikapalasisid.

Maakondliku eelvooru võitis väga tasavägisel võistluses Haabneeme Kooli võistkond ADA koosseisus Pia Penelope, Anna ja Liisi.

Võistluse lõppedes saime koos maitsta kringlit ja muljeid vahetada.

Kirjandusmängu finaali toimub 8. aprillil kell 12.00 Eesti Rahvusraamatukogus samaaegselt Tallinna raamatumessiga.

EELKEVADINE

KEVAD KROOKUSTE ROOSAKAID

KROOKSE

KROOOKSATAB LUMELE

SULAVALE;

VÄIDE – JUSTKUI SUURI MUUTUSI

KAASA EI TOOKS SEE –

OLEKS, TEADAGI, SULAVALE.

TOOB! PEAGI MURUST SAAB

LILLEDE LÕÕM,

PILGENI TÄITUB MAIKUU-

LÕHNADE SALV.

MINU KUI TEADJA SÜDAMES

VÄRATAB RÕÕM:

KÕIK ON KORRAS – VARSTI TAAS

KÄRE TALV!

ENN VETEMAA

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

Täname kõiki, kes aitasid kaasa infolehe valmimisele!

Koostaja: Lea Mäeste

Kujundaja: Maire Enok

